„A sport nemcsak testnevelés, hanem a léleknek is

az egyik legerőteljesebb nevelőeszköze.”

Szent-Györgyi Albert

Ajka Város Sportkoncepciója 2014-2019

Készítette: Jákli Péter

Sportszervező

Tartalomjegyzék

1. Bevezetés 3
2. A sportkoncepció szabályozási keretei 5
   2.1. Sporttal kapcsolatos alapelvek megjelenése Magyarország Alaptörvényében. 5
   2.2. A sportkoncepció kapcsolódása Nemzeti Sportstratégiához. 5
   2.3. A koncepció megfelelése a sporttörvénynek 5
3. Ajka sportkoncepciójának alapelvei 6
4. A sportkoncepció fő stratégiai céljai 7
5. A sport működési területei 8
   5.1. Óvodai testnevelés és mozgásfejlesztés 8
   5.2. Iskolai testnevelés és sport 9
   5.3. Úszásoktatás 12
   5.4. Gyógytestnevelés 12
   5.5. Sportegészségügy 13
   5.6. Diáksport 14
   5.7. Utánpótlás-nevelés 15
   5.8. Városunk szabadidősport helyzete és fejlesztési tervei 17
   5.9. Sportegyesületek, sportszervezetek, sporttevékenységi formák 19
6. Infrastruktúra, létesítményhelyzet 25
7. Fejlesztési elvek, prioritások: 28
8. Finanszírozás, támogatási rendszer 29
9. A sportirányítás 33
10. Testvérvárosi kapcsolatok kiterjesztése a sportra 35
11. Sportmúlt… 35
12. Városrészek sportja 36
13. Ajka sportjának jövőképe 37
14. A sportkoncepció összegzése 38

1. Bevezetés

Ajka város sportéletében az utóbbi években bekövetkezett folyamatos fejlődés szükségessé teszi egy középtávú sportkoncepció kidolgozását, a városi sportélet jövőképének és célrendszerének újragondolását.

2014-2019. közötti évekre vonatkozó Sportkoncepció célja, hogy a helyi társadalmi igények alapján, a gazdasági és jogszabályi lehetőségeknek megfelelően megfogalmazza a város sportéletének jövőképét. A megvalósítás stratégiáját és a megvalósításhoz szükséges feladatokat, hogy az országos és a helyi társadalmi, gazdasági változásokhoz igazodva – természetesen figyelemmel az önkormányzat számára előírt jogszabályokra és kötelezettségekre – a város minden polgára részére kiszámítható önkormányzati szerepvállalást határozzon meg a város sportéletének valamennyi területén.

A sportkoncepciónak igazodnia kell a „Sport XXI. Nemzeti Sportstratégia 2007-2020" alapelveihez, az abban megfogalmazott célokhoz, irányelvekhez. A koncepciónak meg kell felelnie a mindenkor aktuális jogszabályi környezetnek is.

Az önkormányzatok sportban vállalt szerepét alapvetően két törvény szabályozza. A sporttal kapcsolatos szakmai kereteket **a sportról szóló *2004. évi I. törvény*** rögzíti. A ***Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény*** a települési önkormányzat feladataként határozza meg a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében a sport támogatását, a sportolás lehetőségeinek biztosításával segítve az egészséges életmód kialakítását.

Mint minden területen, így a sport területén is a városnak kell a lakossági igényeknek és a gazdasági lehetőségeknek megfelelő koncepciót kialakítani, helyben kell a megfelelő kereteket megteremteni. Az önkormányzati törvény a sporttörvénnyel összhangban határozza meg az önkormányzatok feladat- és hatáskörét. A települési önkormányzat kötelező feladatai között írja elő a helyi sporttevékenység támogatását, de annak módját nem szabályozza. A jogszabályi keretek az önkormányzat teherbíró képességére alapozzák a feladatellátást, így fontos, hogy a rendelkezésre álló forrásokat a város a lehető leghatékonyabban használja föl a sportfinanszírozásban. Mivel a sportnak széles körű

társadalmi és egészségügyi hatása is van, ezért a városi önkormányzatoknak a lehető legjobban ki kell használni a sportban rejlő lehetőségeket.

A sport 3 nagy területének társadalmi, gazdasági, szociológiai jellemzői a következők: a **versenysport** a szórakoztató ipar egyik fontos ágazata, munkahelyeket teremt, egy-egy nagyobb sportrendezvény indukálja a beruházásokat, fellendíti a turizmust, a fejlődés motorja lehet egy-egy város vagy térség életében, de a **szabadidősportban** résztvevők is jelentős mértékű sportszolgáltatásokat vesznek igénybe, ami szintén jótékony hatással van a gazdaságra. A sport egészségmegőrzésben betöltött szerepe azért különösen fontos, mert az internet és az elektronikus média korában már a gyermekek, fiatalok között is egyre jellemzőbb az elhízás, az egészségtelen életmód, ami alapvetően meghatározza a fiatalok későbbi életminőség kilátásait fizikai és mentális szempontból egyaránt.
A sport lehetőséget teremt a **hátrányos helyzetű** csoportok integrálására is, illetve a **fogyatékkal** élők bevonására is a közösségi élményt nyújtó, így nem csak a testet, hanem a lelket is építő szabadidős tevékenységekbe vagy különböző szintű versenyekbe egyaránt. Ezért is rendkívül fontos és meghatározó az önkormányzatok szerepvállalása a sportolás ösztönzésében.

A sportkoncepció meghatározza a sporttal kapcsolatos kiemelt területeket, irányelveket:

- A **nevelési rendszerben** az óvodai, iskolai sportolási lehetőségek fejlesztését.
- Az **utánpótlás korú fiatalok** sportolási lehetőségeinek bővítését.
- A **versenysportban résztvevők** számára a létesítmények igénybevételével és közvetlen támogatás nyújtásával magas szintű eredmények elérését.
- A **szabadidősportban** minél nagyobb létszámú résztvevő aktív sportolásának elősegítését.
- A város tulajdonában levő **sportlétesítmények leghatékonyabb kihasználását** és **működtetését.**
- A **hátrányos helyzetű fiatalok** sportolási esélyeinek növelését.
- A **fogyatékkal élők** sportolási lehetőségének biztosítását.

2. A sportkoncepció szabályozási keretei

2.1. *Sporttal kapcsolatos alapelvek megjelenése* ***Magyarország Alaptörvényében.***

Magyarország Alaptörvénye a XX. cikkben rendelkezik a sporthoz való állampolgári jogokról.

„(1) Mindenkinek joga van a testi és lelki egészséghez."

2.2. *A sportkoncepció kapcsolódása Nemzeti Sportstratégiához.*

Az országgyűlés 2007-ben fogadta el a „Sport XXI. Nemzeti Sportstratégia 2007-2020" című programot.

Ebben az önkormányzatok feladatai közé sorolja:

- **a sportlétesítmények működtetését** (javasolja a működési költségek racionalizálását és az ingatlanok fenntarthatósága érdekében egy új finanszírozási rendszer kialakítását valamint a magántőke bevonását)
- rendszeres, folyamatos sport programokon keresztül **a hátrányos helyzetű csoportok felzárkóztatását, az esélyegyenlőség kialakítását.**
- **a szabadidősport szervezését**
- a sport **pénzügyi, tárgyi, személyi feltételrendszerének biztosítását**
- gazdasági, társadalmi, sportszakmai érdekeket figyelembe véve a hazai és nemzetközi **sportesemények rendezésének támogatását**
- figyelmet kell fordítania az **iskolai és iskolán kívüli sportra**
- versenysport fejlesztésénél **figyelembe kell vennie a helyi tradíciókat, értékeket**

2.3. *A koncepció megfelelése a sporttörvénynek*

A sportról szóló 2004. évi I. törvény rögzíti a helyi önkormányzatok sporttal kapcsolatos kötelezettségeit. A jogszabály 55. §-a határozza meg az ellátandó feladatokat:

- Az önkormányzat meghatározza a helyi sportfejlesztési koncepciót, és gondoskodik annak megvalósításáról.
- Együttműködik a helyi sportszervezetekkel.

- Fenntartja és működteti a tulajdonát képező sportlétesítményeket.
- Megteremti az iskolai testnevelés és sporttevékenység gyakorlásának feltételeit.
- Közreműködik a sportszakemberek képzésében és továbbképzésében.
- Segíti a sportági és iskolai területi versenyrendszerek kialakítását, illetve az e körbe tartozó sportrendezvények lebonyolítását, különös tekintettel a családok sportjára, a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok, valamint a fogyatékosok sportjára.
- Közreműködik a sport népszerűsítésében, a sporttudományos felvilágosító tevékenység szervezésében.
- Az e törvényben meghatározott feladatai alapján a tízezernél több lakosú helyi önkormányzatok rendeletben állapítják meg a helyi adottságoknak megfelelően a sporttal kapcsolatos részletes feladatokat és kötelezettségeket, valamint a költségvetésükből a sportra fordítandó összeget.

Az Országgyűlés 2011. június 30-i hatállyal elfogadta a sport támogatásával összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi LXXXII törvényt, valamint a látvány-csapatsport támogatását biztosító támogatási igazolás kiállításáról, felhasználásáról, a támogatás elszámolásának és ellenőrzésének, valamint visszafizetésének szabályairól szóló 107/2011. (VI. 30.) Kormányrendeletet. Ezen jogszabályok biztosítják az alapot a látvány-csapatsportágak kiemelt kezeléséhez, valamint a sportingatlanok fejlesztési beruházásaihoz.

3. Ajka sportkoncepciójának alapelvei

A város sportkoncepciójának megfogalmazása során figyelembe kell venni

- az ajkai sporttradíciókat,
- az infrastrukturális lehetőségeket,
- a város gazdasági, finanszírozási lehetőségeit,
- a lakosság testedzéshez való jogának, a szabadidő hasznos eltöltésének minél szélesebb körű lehetőségének megteremtését,
- a testnevelés és a sport részterületeinek – óvodai, iskolai testnevelés, lakossági szabadidősport, látványsport, fogyatékosok sportja – fejlesztését.

Ajka Város Önkormányzata lehetőségei szerint mindent elkövet, hogy a város lakossága a sporttal kapcsolatos, Magyarország Alaptörvényében biztosított jogokat minél szélesebb körben gyakorolhassa. A város az elmúlt években már elkötelezte magát a sport támogatása mellett. A klubok működéséhez a költségvetéséből jelentős összeget fordított évről-évre, illetve az általa fenntartott sportlétesítményeket ingyenesen vagy kedvezményesen biztosította számukra.

4. A sportkoncepció fő stratégiai céljai

4.1. A város arculatát meghatározó, kimagasló hazai (esetleg nemzetközi) eredményességet produkáló szakosztályok, csapatok, versenyzők támogatása.

4.2. A fenti sportágak utánpótlásrendszerének támogatása, a tehetségek kiválasztásának és gondozásának biztosítása.

4.3. Az egészségkárosultak, a tanulásban értelmileg és mozgásban akadályozottak sportjának fokozott figyelemmel kísérése, szervezeteik működtetéséhez, rendezvényeik lebonyolításához támogatási lehetőségek biztosítása.

4.4. A sportélet alapját képező óvodai, iskolai testnevelés és sport személyi és tárgyi feltételeinek javításában történő közreműködés.

4.5. A diáksport városi versenyrendszerének működtetéséhez szükséges feltételek biztosítása, a tanulók egészséges fejlődését, betegség megelőzését szolgáló programok, tevékenységek támogatása.

4.6. A lakosság minden rétegének ösztönzése a rendszeres sportolásra.

4.7. A szabadidősport területén szemléletformálás az egészséges életmód népszerűsítése érdekében, a kínálat bővítése mellett az egészségmegőrzéssel, rekreációval foglalkozó kisközösségek, klubok, sportszervezetek programjainak, tevékenységének támogatása, valamint önálló rendezvények szervezése, a szabadidősport helyi feltételeinek javítása.

4.8. Az eddig elért sportértékeink megőrzése.

4.9. Az önkormányzati tulajdonú sportlétesítmények állagának megóvása, lehetőség szerinti korszerűsítése, működtetésük hatékonyságának növelése. .

4.10. A sportvállalkozások tevékenységének ösztönzése, a koncepcióban foglalt célok megvalósításához szükséges együttműködés kialakítása.

4.11. A hazai és nemzetközi sportkapcsolatok ápolása, bővítése, a partnervárosi kapcsolatokon belül a sport szerepének további szélesítése.

4.12. A kiemelkedő eredményeket elért sportolók és sportszakemberek elismerési rendszerének működtetése.

4.13. A látványsportágak újszerű támogatási rendszere által nyújtott lehetőségek maximális kihasználása az infrastruktúra-fejlesztés, az utánpótlás-nevelés területén.

5. A sport működési területei

5.1. Óvodai testnevelés és mozgásfejlesztés

Az óvodákba érkező gyermekek mozgáskultúrája nagyon eltérő, esetenként alacsony szinten van. Az egészséges életmódra nevelést, a gyermekek mozgásfejlesztését már óvodáskorban el kell kezdeni. Ebben az életszakaszban kapcsolódhatnak be a gyermekek először a rendszeres testnevelésbe, amely nagyban hozzájárul mozgáskultúrájuk fejlődéséhez, egészségük megőrzéséhez, teherbírásuk, állóképességük növeléséhez, a közösségi magatartás kialakulásához. Óvodába lépésétől kezdve a gyermek mozgásfejlődését, későbbi sportbéli sikereit, a rendszeres testedzéshez fűződő viszonyát jelentős mértékben az intézményes testnevelés színvonala határozza meg. Az óvodai mozgásfejlesztés nagyon fontos az életkori sajátosságoknak megfelelő motoros képességek kialakítása szempontjából. Az **óvodai testnevelés** szervezeti kereteit és tartalmát tekintve **alkalmas az életen át tartó sportolás megalapozására**.

Ajkán a foglalkozások megszervezése kötött és kötetlen formában történik. Az óvoda vezetése törekszik arra, hogy megvalósuljon a mindennapos testmozgás. Testnevelés foglalkozáson korcsoporttól függően heti egy, illetve két alkalommal vesznek részt a gyerekek. Az óvodapedagógusok a gyermekek életkori sajátosságára építve az egész nevelési

év folyamán igyekeznek minden lehetőséget kihasználni - a teremben és a szabad levegőn - a testi nevelésre, a játékos mozgásra. Az óvodák helyi körülményei, a zárt udvarok lehetővé teszik a szabadban történő mozgás megszervezését. Ajkán a hét telephely közül hat rendelkezik „tornaszobával", igaz közülük csak egy éri el a 60m^2-t. Szerekkel való ellátottság a pályázatoknak köszönhetően megfelelő.

Óvodáinkban a testnevelést kiegészítő programok közé tartozik az úszásoktatás. Korábban térítésmentesen jutottak el a gyerekek az önkormányzat által működtetett uszodába, az utóbbi években önköltséges alapon járhatnak úszásoktatásra.

Cél: a gyerekeket már óvodás korban az egészséges életre, a sportolás és a rendszeres testmozgás szeretetére neveljük.

A Bozsik program keretében külsős edzők foglalkoznak a programba jelentkező ovisokkal.

Fejlesztési irányelvek az óvodai testnevelés területén

- Az óvodai játszóterek fejlesztése, ahol megtalálhatóak azok a biztonságos, esztétikus eszközök, melyek a mozgásfejlődést segítik elő.
- Városi szintű óvodai sportrendezvények szervezése és a résztvevők számának növelése a szülők bevonásával.
- OVI olimpia.
- Labdarúgó utánpótlás-nevelés folytatása.
- Óvodák és iskolák között kapcsolat és együttműködés erősítése a sportrendezvények során (pl. rendszeres részvétel a város iskoláiban szervezett sportdélutánokon).

5.2. Iskolai testnevelés és sport

A sportról szóló 2004. évi I. törvény 49. §-ában meghatározottak szerint:

„A sport társadalmilag hasznos céljainak megvalósítása érdekében az állam:

b) gondoskodik - a közoktatásról szóló törvényben meghatározottak szerint - a mindennapos testedzés feltételeinek megteremtéséről a közoktatásban, továbbá közreműködik ezek biztosításában a felsőoktatási intézményekben és a felsőoktatási kollégiumokban,

c) elősegíti az egészséges életmód és a szabadidősport gyakorlása feltételeinek megteremtését,"

Az iskolai testnevelés és a diáksport magában foglalja az oktatási intézmények tanulóinak testnevelési és sporttevékenységét a tanórai, a tanórán kívüli, az iskolában végzett sporttevékenységet és az iskolán kívüli diáksport rendezvényeken történő mozgásos foglalkozásokat.

A testnevelés órák és a diáksport események legfontosabb céljai: az ifjúság minél szélesebb köre részére biztosítani, megszervezni a rendszeres és módszeres testmozgást. Az iskolai testnevelésnek kiemelt szerepe van abban, hogy kialakítsa a tanulókban a rendszeres, kulturált testmozgás és sport iránti igényt.

Az iskolai sportkörök célja, hogy a kötelező testnevelési órák mellett biztosítsa a tanulók egyéni igényeihez és képességeihez mérten mozgásigényüket, valamint gazdagítsa a különböző sportágakkal kapcsolatos mozgásos és tárgyi ismereteket.

A városban működő iskolák szinte mindegyike eredményesen szerepel évről-évre a megyei, valamint az országos felmenő rendszerű diákolimpiai versenyeken. Közülük is kiemelkedik a Fekete- Vörösmarty Általános Iskola és Gimnázium, melyben hosszú évek óta emelt óraszámban oktatják a testnevelést tagozatos osztályokban. Ennek célja a mozgásanyag magasabb szintű elsajátítása, a sokoldalú foglalkozás megvalósítása, tehetséges gyerekek kiválasztása, megfelelő sportág felé irányítása, versenyeztetése.

Fontos feladat az iskolai sport támogatása, hiszen ez alapot jelent a versenysport további eredményessége, és a fiatalság egészségi állapotának megőrzése tekintetében is.

Az iskolákban megvalósult feltételek:

- 1-2., 5-6.és 9-10. évfolyamon mindennapos testnevelés
- 3. és 4. évfolyamon heti három testnevelés,
- 7-8. évfolyamon heti két és fél testnevelési óra
- 11-12. évfolyamon heti kettő testnevelési óra
- kötelező és nem kötelező tanórai és tanórán kívüli foglalkozások (iskolai sportkörök)
- szakos végzettséggel rendelkező tanárok látják el a fent említett feladatokat

A városi iskolák tornatermének mérete nagyon eltérő, de valamennyi alkalmas az iskolai testnevelés feladatainak ellátására. Kihasználtságuk megfelelő, az év egyes időszakában (november-március) szinte maximális. Napközben a testnevelésórák, iskolai sportköri foglalkozások, a késő délutáni órákban a sportegyesületek és a lakosság veszik igénybe a tornatermeket.

Célok:

1. El kell érni, hogy az iskolai testnevelés valóban megfeleljen az egészségmegőrzés feladatának, a 6-18 év közötti korosztály rendszeresen és nagy létszámban, az életkori sajátosságainak megfelelő sportfoglalkozásokon vegyen részt.
2. A testnevelés óra egészségmegőrző, testedző szerepe mellett segítse elő valamilyen sportág tanulását és biztosítsa az életkornak megfelelő játékigény kielégítését.
3. A diáksport épüljön az iskolai testnevelésre és képezzen átmenetet a testnevelés és minőségi sport között.

Fejlesztési lehetőségek:

- Fontos, hogy a tanulók rendszeres testmozgására iskolai keretek között legyen lehetőség.
- Az iskolai testnevelésben a mindennapos testmozgás szakmai és tárgyi feltételeinek biztosítása mellett hosszú távon az infrastrukturális feltételek biztosítása.
- Tárgyi eszközök megfelelő minőségű biztosítása és korszerűsítése
- A meglévő tornatermek felújítása, korszerűsítése, valamint új létesítményeket építése.
- Az iskolai tornatermek felújítása érdekében készíteni kell egy feladat- és pénzügyi tervet, mely a sürgősségi sorrendet figyelembe véve biztosítja a javítási, felújítási munkálatok kivitelezését és finanszírozását.
- Több gondot kell fordítani a téli/nyári sporttáborok szervezésére, a sportkínálat szélesítésére.
- Az önkormányzat feladatának kell, hogy tekintse a továbbiakban is a felmenőrendszerű versenyeztetés városi szintig történő támogatását, illetve a legfelsőbb szintig eljutó egyéni és csapatsportágakban kiemelkedő tevékenységet folytató, eredményt elérők és felkészítőik elismerését.

5.3. Úszásoktatás

A 2010-11-es tanév végéig a város valamennyi 2. osztályos tanulója számára biztosított volt a térítésmentes úszásoktatás a Városi uszodában, melynek keretében 10 héten keresztül szakképzett edzők vezetésével sajátíthatták el az úszás alapjait.

A 2011-12-es tanévtől mindez önköltséges alapon működik tovább. Jelenleg Ajka város általános iskoláiból mintegy 100 tanuló vesz részt az oktatásban.

Cél:

- Minden ajkai gyermek tanuljon meg úszni, mire eléri a 10. életévét.

Fejlesztési lehetőségek:

- lehetőség szerint meg kell teremteni a térítésmentes úszásoktatás feltételeit.

5.4. Gyógytestnevelés

„A tanulót, ha egészségügyi állapota indokolja, az iskolaorvosi, szakorvosi szűrővizsgálat alapján könnyített testnevelés- vagy gyógytestnevelés-órára kell beosztani. Az orvosi szűrővizsgálatot – kivéve, ha a vizsgálat oka később következik be – május 15-éig kell elvégezni. Az orvos által vizsgált tanulókról az iskolának nyilvántartást kell vezetnie, amelyben fel kell tüntetni a felvételi állapotot és az ellenőrző vizsgálatok eredményét.”

A könnyített, illetve a gyógytestnevelési órára való beosztás rendjét a *20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 142 §* (2) és (3) bekezdése határozza meg.”

A mozgásszegény életmód következtében országos szinten a tanulók 40-50%-a valamilyen mozgásszervi és/vagy belgyógyászati eredetű betegségben szenved. Leggyakoribbak: lúdtalp mellkasi elváltozások, a gerincoszlop elváltozásai, asztma, kóros elhízás, vegetatív labilitás, hipertónia. Kisiskolás korban még remény van arra, hogy a gyermekek természetes igényű mozgása szakember felügyeletével a további kóros elváltozásokat lassíthatja, megállíthatja, legjobb esetben visszafordíthatja. A tanulók testnevelési kategóriába sorolása az iskola egészségügyi ellátását végző orvos vizsgálata alapján történik.

Ajkán a Molnár Gábor Óvoda, Általános Iskola, Speciális Szakiskola és Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény keretein belül szakképzett gyógytestnevelő látja el a feladatot. Részben 0. órában az ellátásban részesülő tanulók saját iskolájában (Borsos, Bródy), részben délután a Molnár Gábor iskola tornatermében.

Az ellátás napjainkban jónak mondható, nehézséget az érintett személyek együttműködésének hiánya okoz. Az iskolaorvosok által kiszűrt tanulók és szüleik ugyanis sok esetben nem teszik meg a további lépéseket, a szakorvosi vizsgálat vagy meg sem történik, vagy nem jut el a gyógytestnevelőhöz annak eredménye.

Fejlesztési lehetőségei:

- Az iskolába lépés előtt, ill. kezdetekor, valamint 5. és 9. osztályba lépéskor kötelező iskolaorvosi szűrés elvégzése.
- Nagy figyelmet kell fordítani arra, hogy a rászoruló tanulók megfelelő ellátásban részesülhessenek.
- Megfelelő kommunikáció kialakítása a szűrést végző iskolaorvos és a szülők, valamint a testnevelő tanárok között.

5.5. Sportegészségügy

A sportról szóló 2004. évi I. törvény 1. § (4) bekezdése arról rendelkezik, hogy az országos sportegészségügyi hálózat működtetése állami feladat.
A versenysport mellett a diák és szabadidősport esetén is alapvető fontosságú a megfelelő egészségügyi felügyelet biztosítása. A versenysport esetén kötelező az időszakos sportorvosi alkalmassági vizsgálat, a diáksport versenyeken résztvevők vizsgálatát pedig az iskolaorvosok végzik. Ennek fontosságát kiemeli a sportpályákon történt hirtelen rosszullétek, halálesetek egyre gyakoribbá válása. A sportorvosi szakellátás alapvetően a versenysport egészségügyi hátterét adja, de célszerű, hogy a szolgáltatásokat a rendszeresen szabadidősport tevékenységet végzők is igénybe vegyék.

Ajka sportegészségügyi alapellátása a kötelező sportorvosi vizsgálatokra korlátozódik. Városunkban egy sportorvosi szakvizsgával rendelkező orvos dolgozik, Dr. Dudás Margit. A Magyar Imre Kórházban rendel szerdánként 15.00-19.00-ig.

Minden igazolt versenyzőnek kötelező a sportorvosi vizsgálat. 18 év alattiaknak félévente, felnőtteknek évente kötelező a részvétel.

5.6. Diáksport

Az „Ajka Városi Diáksport Bizottság” szervezi a város diáksportját.

A Diáksport Bizottság célja a városi versenyrendszerbe bekapcsolódó diáksportolók számának növelése, a tanulóifjúság sportkultúrájának fejlesztése, a sport, a testmozgás megszerettetése.

A Diáksport Bizottság feladata:

- diákolimpiai versenyrendszer kialakítása, koordinálása, szervezése, lebonyolítása,
- diáksport népszerűsítése,
- diáksportolók és testnevelőik, felkészítő edzőik munkájának elismerése,
- diáksportolók fejlődésének elősegítése,
- a tehetségek irányítása a városi sportegyesületek felé.

Szervezeti felépítése

- Az „Ajka Városi Diáksport Bizottság” tagjai a város közoktatási intézményeiben dolgozó testnevelő tanárok.
- A szervezetet 3 tagú elnökség irányítja
- A Diáksport Bizottság által meghirdetett diák versenyrendszert e 3 tagú elnökség koordinálja, illetve szervezi.

A diáksport versenyrendszere

A Városi Diáksport Bizottság versenyrendszere a Magyar Diáksport Szövetség által kiírt diákolimpia versenyrendszeréhez igazodik. Céljuk, hogy a költségvetésben a diáksportra elkülönített keret a leghatékonyabban kerüljön felhasználásra és minél több gyereket vonjanak be a rendszeres sportolásba, a diáksport versenyrendszerébe. Ajka és körzetében szinte az összes általános iskola részt vesz a versenyeken legalább egy sportágban.

A város valamennyi tulajdonát képező fedett és szabadtéri sportlétesítményét térítési díj megfizetése nélkül vehetik igénybe a diákolimpiai bajnokságokon és alapfokú diákbajnokságokon résztvevő csapatok.
2013. évben a város 1.929.000 forintot különített el diáksportra. (versenybírói díjak járulékokkal, dologi kiadások stb.)

Fejlesztési lehetőségei:

- A versenyek számának növelése a diáksportolók számának bővítése érdekében,
- Óvodás korosztály bevonása a diáksport versenyrendszerébe,
- Lehetőség szerint az anyagi támogatás növelése.

5.7. Utánpótlás-nevelés

Az utánpótlás-nevelés a versenysport speciális ágazata, melynek feladata az utánpótlás-korú sportolók felkészítése és versenyeztetése. Az eredményes felnőtt versenysport megteremtésének alapja az utánpótlás nevelés, amely biztosítja az egymás után következő generációk közötti folytonosságot a sportban, valamint keretet biztosít a tehetséges sportolók kiválasztásához. A fent említetteken kívül azonban az utánpótlás-nevelés sokkal fontosabb feladatának kell tekintenünk az abban résztvevő fiatalok egészségi és edzettségi, valamint pszichikai állapotának javítását, illetve a sporttevékenység során a pozitív erkölcsi tulajdonságok kialakítását. Az önkormányzat ezért fontos feladatának tekinti a sportegyesületi keretek közt folyó utánpótlás-nevelés támogatását.

Az utánpótlás-nevelés a leghálátlanabb feladat, hiszen a rivaldafényen kívül esik, ritkán összpontosul rá a figyelem, ráadásul a sportolók kinevelése után szétkapkodják őket a nagy és tehetős egyesületek.

Cél:

- A sportolói létszám növelése.

Ez több pillér folyamatos erősítésével, fejlesztésével valósítható meg:

- A létesítmények folyamatos fejlesztésével, bővítésével
- Az iskolai és diáksport erősítésével (a sportegyesületek innen tudnak a leginkább meríteni utánpótlásuk számára)
- A versenysport megfelelő támogatásával (közvetlen példaképek nélkül nagyon nehéz célt kitűzni a fiatalok elé)

Az utánpótlás-korú sportolók számának növekedésével közelebb kerülünk a legfontosabb célunkhoz, egy egészségesebb, sportosabb, munkaképesebb ifjúság felneveléséhez.

Fejlesztési lehetőségek:

A sport valamennyi szférájában tudatosítani kell, hogy az utánpótlás-nevelő szakemberek munkája a jövő nemzedékek fizikai, pszichikai és erkölcsi fejlesztésére irányul, ezért ezek a szakemberek kiemelt erkölcsi és anyagi megbecsülést érdemelnek. A támogatási rendszerhez az eddigieknél nagyobb mértékben kell figyelembe venni az utánpótlás-nevelés eredményességét, az e téren végzett kiemelkedő szakmai munkát.

Az önkormányzat alapvető feladatának tartja, hogy az iskolai, és a diáksport versenyrendszer szélesítésével minél több fiatalt vonjon be a versenyszerű sport keretei közé.

Az ajkai sportolók hazai és nemzetközi sikerei jó hírét keltik városunknak, a sportolók megjelenésükkel, magatartásukkal, eredményeikkel jelentős vonzerőt gyakorolnak az ajkai gyermekek, fiatalok sportolási szándékára.

Mindezt figyelembe véve az utánpótlás-nevelés támogatását kiemelten kell kezelni:

- azon egyesületek kapjanak kiemelt támogatást, amelyek a kiváló oktató és nevelőmunka eredményeként példamutatóan működnek,
- a mindenkori támogatás mértékét a foglalkoztatott gyermekek, versenyzők létszáma és eredményessége határozza meg, valamint az a tény is, hogy kapcsolódik-e valamely városi egyesület felnőtt csapatához és mennyiben erősíti annak szakmai munkáját,
- azon szakosztályok versenyzői kapjanak kiemelt támogatást, akik országos bajnokságon, nemzetközi versenyeken eredményeket érnek el, illetve Európa bajnokságon, világbajnokságon, olimpián részt vesznek.
- a kiemelt sportágakban szereplő egyesületek, szakosztályok az önkormányzattól kapott támogatás fejében kötelesek a tárgyévi pénzeszköz-átadási megállapodásban foglalt feltételeknek eleget tenni, melyben az utánpótlás nevelés sok esetben külön is nevesítve van, mint a támogatási összeg felhasználásának egyik meghatározó eleme. Ezen egyesületeknek az év végi elszámolásuk során számlákkal igazolniuk kell, hogy a kapott támogatás meghatározott részét az utánpótlás nevelésre fordították, valamint szakmai beszámolójuk keretén belül részletes tájékoztatást kell adniuk ennek folyamatáról, megvalósulásáról.
- a nem kiemelt sportágakban szereplő egyesületek, szakosztályok esetében az önkormányzat tiszteletben tartja a sportegyesületek önállóságát, ezért nem szabhatja

meg célkitűzéseiket és nem marasztalhatja el azokat a sporteredmények elmaradásáért.

Városunkban az utánpótlás-nevelés szervezetten az egyesületekben működik.

Az FC Ajka, a Kézilabda Klub Ajka, az Ajka Kristály SE és az SK Ajka-Padragkút SE nyújtott be pályázatot az adott sportágak utánpótlásának működtetésére, fejlesztésére. A különböző korosztályok felkészítő edzői igazoltan kizárólag az adott korcsoportokkal foglalkoznak, a sportolók a hazai és nemzetközi utánpótlás korosztályos követelményrendszerének megfelelnek, a szövetségeknél regisztrált versenyengedélyekkel rendelkeznek. A benyújtott pályázat az utánpótlás kiválasztásával, felkészítésével, képzésével, versenyeztetésével kapcsolatban tárgyi eszköz beszerzésre, személyi jellegű ráfordítások kifizetésére biztosít fedezetet. E forrás bevonása mindkét sportág finanszírozásában pozitív változást eredményezett. Többek között ennek a támogatásnak a segítségével épült meg a Sportcentrumban a nagyméretű műfüves futballpálya.

A 2013-2014. évi lehetőséget kihasználva öntözőrendszerrel ellátott új gyepszőnyeget kapott a Sportcentrum center, valamint a volt Bányász pálya jobb oldali füves pályája. A vízilabda sportban is megtörténtek az első lépések a bajnoki rendszerben való indulásra, majd ennek segítségével, szintén a TAO törvény adta lehetőséget kihasználva a Városi uszoda korszerűsítésére is sor kerülhet.

5.8. Városunk szabadidősport helyzete és fejlesztési tervei

A szabadidősport nem eredményorientált, főként kedvtelésből, az egészség megőrzéséért, a szabadidő hasznos eltöltéseként, folyamatosan végzett sporttevékenység, testedzés. Az egészségmegőrzésben meghatározó szerepet tölthet be, mely a munkaképesség megtartásán és javításán kívül az önmegvalósítás, a szórakozás, a közösségi tevékenység egyik fontos eszköze. Ezért a lakosság széles rétege számára kell biztosítani az alapvető sportolási és rekreációs lehetőségeket.

A sporttörvénynek és a Nemzeti Sportstratégiának megfelelően kiemelten kell kezelnünk a lakosság sportját, a szabadidősportot. Az egészséges életmód kialakításához elengedhetetlen a rendszeres sporttevékenység, fizikai aktivitás, ehhez szükség van olyan egyesületekre, klubokra, melyek szakemberek segítségével lehetőséget biztosítanak az emberek széles rétegei számára, hogy megtalálják a számukra megfelelő mozgásformát és infrastruktúrát. Napjaink embere mozgásszegény életformát folytat, hiányzik a rendszeres sportolás, szegényes a szabadidő aktív eltöltésének kultúrája. Ennek számos oka közé sorolható a személyes - „nekem erre nincs időm" vagy „nem engedhetem meg magamnak" – hozzáállás, a szabadidő szervezetek gyenge működése, a hiányos sport infrastruktúra.

Nem szabad elfelejtkeznünk társadalmunk idősödő korosztályáról sem. Hangsúlyozni és erősíteni kell a városunkban élő szenior korúak sportolását. Szakemberek segítségével ez a réteg is megtalálhatja korának és egészségi állapotának megfelelően űzhető sportirányzatokat, amely által nem csak az egészségük, hanem kellemes, baráti közegben, csapatban kedélyük is javul.

Városunkban a Nagy László Városi Könyvtár és Szabadidő Központ Sportcentruma koordinálásával számos szabadidős tevékenység zajlik.

Sportszakmai feladatok ellátásában, a különböző bizottságokban kb. 30 fő részben megbízási, részben társadalmi munkában segédkező sportaktíva tevékenykedik.

A legkedveltebb szabadidősport a *kispályás labdarúgás*. Az egész év folyamán szabadtéren, vagy teremben heti rendszerességgel 400-450 fő sportol a Városi Kispályás Bajnokság, a Városi Öregfiúk Bajnokság és a Téli Terembajnokság keretein belül.

Szintén nagyon népszerű a *tekézés*. A versenyek az Ajka Kristály Sportegyesület tósokberéndi tekepályáján zajlanak.

Kedvelt szabadidős tevékenység a *természetjárás*, melynek fő szervezője az Ajka Város és Környéke Természetbarát Szövetség.(Zöld túra, Fiatalok Tájékozódási Túraversenye; Kankalin túra)

Nagyon sikeresek a *futó* programok, a Somló-csúcs futás, az „Ajka rajtja" és a Szilveszteri futás.

A kerékpárutak utóbbi években történt bővülésének köszönhetően pozitív változást mutat kerékpáros mozgalom erősödése.

Fejlesztési lehetőségek:

- Adatbázis készítése a lakosság tájékoztatása érdekében.
- A témakörben megjelenő pályázatok hatékonyabb kihasználása.
- Együttműködés országos szabadidősport szervezetekkel (pl. Magyar Szabadidősport Szövetség) újabb lehetőségek érdekében.
- Szenior korúak bevonása a sportba, célzott programokkal, egészségügyi szűréseken a sport fontosságának hangsúlyozása és konkrét lehetőségek, sportágak ajánlása.
- A már hagyományos programok széleskörű népszerűsítése.
- A lakosság egészségi állapotának javítása, a sport egészségvédő funkciójának előtérbe állítása szemléletváltozást igényel. Lehetőség szerint támogatni kell a nagy tömegeket mozgósító szabadidősport rendezvényeket és népszerűsítésüket.

5.9. Sportegyesületek, sportszervezetek, sporttevékenységi formák

Helyzetelemzés

A helyi sportegyesületek versenyzőiről, csapatairól, összességében a sportegyesületekről elmondható, hogy:

- többségében sikeresek, sok hasznot hoznak a város megítélése szempontjából,
- versenyzési lehetőségük biztosított,
- szűkös költségvetéssel dolgoznak, létfontosságú számukra az önkormányzati támogatás,
- nagyon kevés egyesületnek van jelentős szponzori háttere,
- kevés pénz folyik be különböző pályázati forrásokból és a SZJA 1 %-ból,
- hiányoznak a főállású – profi – sportvezetők,
- kevés egyesületnek van számottevő vagyona,
- a legtöbb helyen nem megoldott a megfelelő létszámú és minőségű szakemberek finanszírozásnak kérdése.
- A volt szénosztályozó épületét ifjúsági és sport bázissá kívánjuk átalakítani. Amíg a Sport utcai telephelyet a versenysport, addig a szénosztályozó létesítményeit a szabadidős sport céljaira kívánjuk felhasználni.

A rendszerváltás időszakában 8 bejegyzett sportegyesülete volt Ajka városának. A korábbi fejlesztési tervek végrehajtásának eredménye volt, hogy több-szakosztályos, a versenysport szakosztályokat tömörítő egyesített, nagy sportegyesületek működtek, többségében a helyi állami vállalatok létesítményeinek bázisán. A privatizált vállalatok az 1990-es évek elején már nem biztosították a létesítmények és a szakosztályok működési költségeit.

Az önkormányzat felismerte, hogy a város, a település életében igen nagy jelentősége, közösségformáló ereje van a sportnak. Részben a sport anyagi támogatásával, részben pedig a legnagyobb sportlétesítmény átvételével, annak működtetésével tudta a legnagyobb támogatást biztosítani a verseny-, a diák- és szabadidősport tevékenységeihez. Létrehozta sportintézményét a város sportszakmai és létesítmény működtetési feladatainak ellátására.

A TAO források segítségével a látványsportok támogatása sokat változott. Az önkormányzat a létesítmények fejlesztésével, sportösztöndíjak segítségével sokat javított a rendszerváltás utáni helyzet gazdátlanságán. A versenysport követelményeként azt az általános elvet fogalmazzuk meg, hogy a különböző sportágakba Ajka városában elérendő szint az országos másod osztály.

Ettől elmaradnak a női sportolók eredményei: más szint a női kézilabda és a röplabda. Fejlesztésük indokolt.

2014. februárjában az alábbi ajkai sportegyesületek szerepelnek adatbázisunkban:

1. Agromat Tenisz Klub
2. Ajka Kristály SE
3. Ajkai Kórház SE
4. Ajkai Kosárlabda Egyesület
5. Ajkai Lovas Klub
6. Ajkai Schnur Sakk Egylet
7. Ajkai Technikai Tömegsport Egyesület
8. Ajkai Trampolin SE
9. Bakonyi Tájfutó Klub
10. Bánki Donát Természetbarát Egyesület
11. Bányász SK
12. Boksz Klub
13. Cápa Vízipóló Klub Úszó-Vizilabda Sport Egyesület
14. Diák Atlétikai Klub
15. Dinamik Rock and Roll Klub
16. F. T. Diák Judo Klub Ajka
17. FC Ajka
18. Fekete Ló Floorball Egyesület
19. Forma Fitt Aerobik SE
20. Gyepesi Asztalitenisz Sportegyesület
21. Kézilabda Klub Ajka
22. Női Labdarúgó Club Ajka
23. Rája ’94 Úszóklub
24. Röpisuli SE
25. SK Ajka-Padragkút
26. SUN-DOME SE

A tradicionális, labdajátékokat működtető sportegyesületek többségében a város sportlétesítményében kaptak elhelyezést és használhatták 2003-ig térítésmentesen, majd bérleti díjért, aztán 2008-tól ismét térítésmentesen, amely igen nagy biztonságot ad a

szakágak és utánpótlás csapataik részére. (FC Ajka, Kézilabda Klub Ajka, ASE, majd ARC RSE, Röpisuli SE, Diák Atlétikai Klub, Női Labdarúgó Club)

Évek óta térítésmentesen rendezi sportcsarnokunkban országos versenyeit a Dinamik Rock and Roll Klub, Sun-Dome SE stb.

A többi sportegyesület általában az oktatási intézmények tornatermeit használja.

Az Extrém sportpálya létrehozásával az Önkormányzat megteremtette a lehetőséget a BMX-esek, a terepkerékpározók, a görkorcsolyázók, gördeszkások számára, hogy kulturált és biztonságos körülmények között hódoljanak kedvenc sportáguknak.

Az eredményes versenysport alapja mindenképpen a jó létesítmény-háttér. Ebben jelent óriási előrelépést a volt Bányász pálya önkormányzati tulajdonba kerülése. A TAO pályázati rendszerben történő felújítása után a város utánpótlás centrumaként járulhat hozzá a sport stratégiában megfogalmazott célok eléréséhez.

Az elmúlt másfél évtized minőségi sportjának alakulása függött az oktatási intézmények szakembereinek jó hozzáállásától, színvonalas szakmai munkájától. (úszó osztályok, emelt szintű testnevelési osztályok, Góliátos, Bozsik programban résztvevő csoportok működtetése). A sportegyesületek folyamatosan képezik edzőiket, túlnyomó többségükben megtalálták az egyesület vezetőit, akik vagy sportolók voltak, vagy szeretik sportágukat és mindent elkövetnek a működési háttér megteremtéséért.

Sikeresnek bizonyult a kiemelkedő sportteljesítményt nyújtó sportolók, edzők, vezetők fogadása és elismerése.

Célok - Fejlesztési igények:

- Versenysportban minimálisan a jelenlegi szint megtartása, egyes területeken magasabb osztályba való feljutás, az utánpótláskorú versenyzők létszámának bővítése.
- A női csapatsportágak eredményességének magasabb szintre emelése, női sportolók létszámának növelése, kiemelten a röplabda és a kézilabda területén.
- Az infrastrukturális feltételek színvonalának fejlesztése.

Sportáganként:

Labdarúgás:

- Az **FC Ajka** célja az egycsoportos NB II-ben való folyamatos szereplés. Jelenleg a felnőtt csapat mellett az utánpótlás nevelésben 140-150 fiatal látogatja az edzéseket, közülük 104 játékengedéllyel rendelkezik. Fontos ezen utánpótlás bázis fenntartása, létszámának növelése, amely így biztosítani tudja a kötelezően indítandó utánpótlás csapatokat. A 2014-15-ös bajnokságban kötelező lesz női utánpótlás csapat (U15) szerepeltetése!
- **Ajka Kristály SE**: (megyei I. osztály) utánpótlás képzése; azon labdarúgók foglalkoztatása, akik az FC Ajka utánpótlásából kiöregedve nem tudnak az NB II-es keretbe kerülni.
- **SK Ajka-Padragkút**: utánpótlás képzése a padragkúti városrészben. Felnőtt, majd utánpótlás futball csapat szerepeltetése a nemzeti bajnokságban. Futball csapat szervezése.
- **Női Labdarúgó Club Ajka**: saját nevelésű játékosokkal részvétel a megyei bajnokságban.
- ***Kézilabda*:**
- **Kézilabda Klub Ajka:** NB-I/B tagság folyamatos fenntartása, az eredményesebb szereplés lehetőségének megteremtése. Utánpótláskorú játékosok létszámának növelése.
- **KKA női** csapat: megyei bajnokság megnyerése, NB II-be jutás saját nevelésű játékosokkal.

Röplabda:

- **Röpisuli SE**: utánpótlás-nevelés, cél az NB II-be jutás.

Úszás:

- **Rája ’94 Úszóklub:** a jelenlegi színvonal megtartása. Lehetőség szerint olyan versenyzők kinevelése, akik Kis Gergő méltó utódai lehetnek.
- aktív részvétel az iskolai úszásoktatás megszervezésében

Vízilabda:

2012-ben megalakult az első ajkai vízilabda szakosztály**,** mely 2013-ban indulási jogot szerzett az Országos Bajnokság II osztályában.

Küzdő sportok:

- **SUN-DOME SE:** létszám (135) megtartása, kismértékű növelése (magántulajdonban lévő edzőterem bővítése, felújítása, anyagi támogatás)
- **F. T. Diák Judo Klub Ajka:** a korábbi évek hagyományainak megfelelő szereplés, létszám növelése.

Aerobik:

- **Forma Fitt Aerobik SE:** jelenlegi létszám és a szakmai színvonal folyamatos emelése, min. 15x15m-es állandó edzőterem használatának lehetősége.
- **Flowers Aerobik Klub:** létszám folyamatos növelése

Atlétika:

- **Diák Atlétikai Klub**: versenyzők létszámának növelése
- **Bakonyi Tájfutó Klub:** diák-tájfutó program bővítése, öltözési, elméleti oktatási lehetőség (terem)

Ökölvívás:

- ***Boxer SE:*** az edzéslehetőségek bővülésével (megfelelő nagyságú terem) a versenyzők létszámának növelése.

Teke:

- **Ajka Kristály SE**: Cél: Benn maradni a Szuper Ligában. Az utánpótláskorú versenyzők létszámának növelése.

Gumiasztal:

- **Ajkai Trampolin SE**: létszám növelése, edzéslehetőségek javítása

Tánc:

- **Dinamik Rock and Roll Klub:** edzéslehetőségek javítása

6. Infrastruktúra, létesítményhelyzet

- Önkormányzati tulajdon:

  Városi Sportcentrum:

  Ajka Város Önkormányzatának intézménye, a Nagy László Városi Könyvtár és Szabadidő Központ működteti. Ezen létesítményrendszer fejlesztése, karbantartása, gazdaságos üzemeltetése kiemelt feladat.

  - 1 db füves labdarúgó pálya lelátóval (sportcentrum center)
  - 1 db műfüves nagypálya
  - 1 db füves edzőterület
  - 2 db betonos kézilabdapálya
  - Sportcsarnok: 44x22 m parkettás pálya + lelátó ülőszékekkel (700 fő befogadására alkalmas)
  - Központi épület: 9 öltöző zuhanyzóval, férfi-női mellékhelyiségek, mozgás-korlátozott wc, klubhelyiség, játékvezetői öltöző.

  Volt Bányász sporttelep

  - 2 db füves labdarúgópálya (egyik lelátóval)
  - 1 db salakos labdarúgópálya (használhatatlan)
  - Öltözőépület

  Városi uszoda: A Kristályfürdő Kft. működteti.

- Magántulajdon:

  Ajka Kristály sporttelep

  - 1 db füves labdarúgópálya öltözőépülettel
  - 1 db tekepálya
  - 1 db 40x20 m-es betonos kézilabdapálya

  SK Ajka- Padragkút sporttelep

  - 1 db füves labdarúgópálya lelátóval
  - 1 db füves labdarúgó edzőpálya
  - 1 db tornacsarnok

  volt Videoton pálya: Műszertechnika Kft tulajdona

Oktatási intézmények tornatermei, sportudvarai:

1. *Fekete István – Vörösmarty Mihály Általános Iskola és Gimnázium*

   Ingatlan címe: Ajka, József Attila u.30.

   - tornacsarnok: 1100 m^2
   - kondicionáló terem: 50 m^2
   - bitumenes pálya: 800 m^2
   - salakos futópálya

   Ingatlan címe: Ajka, Fürst S. u.2.

   - tornaterem: 200 m^2
   - bitumenes pálya: 800 m^2
   - salakos pálya: 800 m^2
   - salakos futópálya

2. *Ajkai Borsos Miklós Általános Iskola:*

   Ingatlan címe: Ajka, Móra Ferenc utca 19.

   - tornaterem: 200 m^2
   - bitumenes pálya: 800 m^2

   Ingatlan címe: Ajka, Eötvös u.9.

   - tornaterem: 200 m^2
   - bitumenes pálya: 800 m^2
   - salakos futópálya

3. *Szent István Király Római Katolikus Általános Iskola*

   Ingatlan címe: Ajka, Dobó Katica u. 16.

   - tornaterem: 100 m^2
   - bitumenes pálya: 800 m^2

4. *Simon István Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskola*

   Ingatlan címe: 8447 Ajka, Gyepesi u. 22

   - tornaterem:650 m^2
   - bitumenes pálya: 800 m^2

5. *Bródy Imre Gimnázium és Alapfokú Művészeti Iskola*

   Ingatlan címe: Bródy Imre utca 4.

   - tornaterem:180 m^2
   - bitumenes pálya: 800 m^2
   - salakos futópálya

6. *Ajkai Szakképző Iskola és Kollégium*

   Ingatlan címe: Bródy Imre u. 2.

   - tornaterem: 180 m^2
   - bitumenes pálya:800 m^2

   Ingatlan címe: Ajka Felsőcsingeri u. 1.

   - tornaterem: 650 m^2
   - bitumenes pálya:800 m^2

7. *Szent-Györgyi Albert Szakközépiskola, Szakiskola és Kollégium*

   Ingatlan címe: Kandó K. lkt. 4.

   - tornaterem: 460m2

7. Fejlesztési elvek, prioritások:

Ajka Város Önkormányzata a sportlétesítményeinek fejlesztését, felújítását ütemezetten képes végrehajtani, ezért rövidtávon, középtávon és hosszú távon kívánja a fejlesztéseket, felújításokat ütemezni, ezen ütemezés a prioritásokat is meghatározza.

- Rövidtávon azokat a létesítményeket kívánja fejleszteni, felújítani, amelyek nagy kihasználtságúak, a városi sportélet szempontjából jelentős szerepet töltenek be, különös tekintettel az ifjúsági és utánpótlás sportra, továbbá közvetlenül a város, vagy annak valamely intézménye kezeli, tartja fenn, működteti az adott sportlétesítményt.
- Középtávon azokat a létesítményeket kívánja fejleszteni, amelyek szintén az önkormányzat, vagy annak valamely intézménye fenntartásában működik, azonban nincs döntő szerepe a város sportéletében, kihasználtsága alacsonyabb fokú, leginkább szabadidős célokat szolgál.
- Hosszú távon azokat a létesítményeket kívánja fejleszteni, amelyek nem önkormányzati, vagy önkormányzat által fenntartott intézményi kezelésben vannak, hanem civil szervezetek, gazdasági társaságok üzemeltetik.

A kitűzött célok eléréséhez megfogalmazott fejlesztési igények tekintetében a legnagyobb forrásigénye az alábbi beruházásoknak van:

Sportcentrum:

1. Élőfüves nagypálya (center) teljes felújítása.
    - (vízelvezetés, öntözőrendszer, új gyepszőnyeg)
        - folyamatban van TAO támogatásból.
2. 2 db 40x20 m-es műfüves kispálya építése a nagy műfüves pálya mellett.
3. A centerpálya lelátójának korszerűsítése:
    - háttámlás ülőszékekkel való felszerelés
    - az ülőszékes rész befedése
    - a betonos részek felújítása
        - folyamatban van TAO támogatásból.
    - 3500 fő elhelyezésére szolgáló szektor lefedése

4. Egyéb, az NB-II-es licencfeltételeknek való megfelelés.
5. A sportcentrum öltözőépületének, kiemelten a zuhanyzóknak a karbantartása, felújítása.
6. A sportcsarnok szigetelésének javítása, a beázás megszűntetése a kézilabdát kiszolgáló szertárban, a parketta felújítása.
7. Szükséges lenne a sportcsarnok felszerelése zsámolyokkal, padokkal, egyéb segédeszközökkel.

„Bányász pálya":

1. A füves nagypályák talajának felújítása, öntözőrendszer beépítése
    - folyamatban van TAO támogatásból.
2. Öltözőépület felújítása
3. Munkacsarnok építése öltözőkkel, egyéb kiszolgáló helyiségekkel, mely alkalmas lenne több sportág gyakorlására, az edzésidő növelésére, az utánpótlás-nevelés színvonalának fejlesztésére, továbbá az utánpótláskorú sportolók létszámának emelésére is.

Városi uszoda:

1. Uszoda fejlesztése a TAO program segítségével.

8. Finanszírozás, támogatási rendszer

A helyi önkormányzatok a sportfeladatok ellátáshoz egyéb feladatokkal összevont állami normatívát kapnak, azonban ennél jóval többet költenek a sportra. Az Ajka nagyságú városok jellemzően 0,4%-2% között költenek a sportra, aminek fő területei a sportberuházások és fejlesztések (építés és rekonstrukció), a sportlétesítmények üzemeltetése (fenntartás és karbantartás), illetve a gyakorlati sporttevékenység támogatása, ez utóbbi jellemzően a sportegyesületek támogatásában, rendezvények támogatásában, eredményességi támogatás biztosításában valósul meg.

Sajnos a csökkenő állami finanszírozás mellett az önkormányzatoknak egyre kisebb lehetőségük van a sporttámogatási keretük szinten tartására, illetve emelésére. Ajka Város Önkormányzata sem tartozik a kivételek közé.

A város sportéletének zavartalan működése érdekében az Önkormányzat törekszik arra, hogy a mindenkori költségvetésben megfelelő összegű, hosszabb távon is tervezhető működési támogatást biztosítson a sportlétesítmények fenntartási, felújítási és fejlesztési keretén felül.
A sporttámogatásra fordítható összeget, a tervezhető bevételek és kiadások függvényében a képviselőtestület évenként, a költségvetési rendeletében határozza meg.

Az Önkormányzat alapelve, hogy nem fenntartója a helyi sportszervezeteknek, hanem támogatója.

A város átlátható támogatási, finanszírozási rendszert működtet. Ennek során figyelembe veszi a jogszabályokban is kiemelten támogatott sportágak körét, illetve a hagyományokat, eredményeket és az infrastrukturális lehetőségeket.

8.1 A sporttámogatás formái az alábbiak:

- Sportlétesítmények fenntartási költségei: nagy kiadást jelent éves szinten, (sportcentrum, uszoda) de törekedni kell a minél szélesebb körű kihasználtságra, valamint optimalizálni kell a kiadásokat és a bevételeket.
- Létesítmények használatának térítésmentes vagy kedvezményes támogatása: Az önkormányzat a tulajdonában lévő sportlétesítményeket a diáksport és a kiemelt sportegyesületek részére díjmentesen biztosítja a velük kötött szerződések alapján.
- Közvetlen működési támogatás
  - kiemelt egyesületek támogatása
  - pályázat útján történő támogatás
- Versenyek, rendezvények támogatása
- Városi ösztöndíj

8.2 Az önkormányzati sporttámogatás prioritásai:

- Önkormányzati tulajdonú sportlétesítmények fenntartása, fejlesztése, építése. Ezek alapfeltételei a sportolásnak.
- A mindennapos iskolai testnevelés, a diáksport feltételeinek megteremtése, az iskolai diáksport műhelyek eredményességi, részvételi- és létesítmény-használati támogatása.
- A szabadidősport feltételeinek megteremtése, fejlesztése, a tömegsport rendezvények támogatása.
- Az utánpótlás-nevelés támogatása.
- A fogyatékkal élők sportolásának támogatása.

A kiemelt sportegyesületek működési költségéhez évenkénti felülvizsgálat útján megállapított összeggel járul hozzá az önkormányzat, melyhez az adott egyesületnek 30-50%-ig terjedő önerővel kell rendelkeznie, mellyel az egyesület bizonyítja azt, hogy a támogatás céljaként megjelölt feladat megvalósítására saját forrásából is áldoz. A többi sportegyesületet a lehetőségeihez mérten pályázat útján támogatja az önkormányzat, de az Ő estükben is követelmény az 50%-os önerő megléte és a támogatási év végéig történő realizálása a kiemelt egyesületeknél megfogalmazott cél elérésének érdekében.

Ajka Város Önkormányzata az éves költségvetésben jóváhagyott sporttámogatási keret meghatározott részének felhasználásáról a nem kiemelt sportegyesületek számára külön pályázati eljárás keretében dönt. A pályázati eljárás során biztosítani szükséges, hogy Ajka városban székhellyel működő, sporttevékenységet végző szervezetek részt vehessenek e pályázati rendszerben.

A sportszervezetek megállapodást írnak alá az Önkormányzattal, melyben vállalják, hogy a támogatást rendeltetésének megfelelően fogják felhasználni, arról a számviteli törvénynek megfelelően, időben fognak elszámolni. Az Önkormányzat működési támogatást nyújt, melyet mindenkori likviditási helyzetének függvényében utal.

A támogatás felosztásakor törekedni kell a prioritások megtartására. A kiemelt sportszervezetek támogatása azért fontos, mert a megfelelő minőségi sport hiányában az utánpótlás elé nehéz célokat, példaképeket állítani. Itt meg kell jegyezni, hogy az élsport

nem csak az utánpótlás elé állít példát, hanem városmarketing szempontjából is meghatározó, hiszen az elért sikerek növelik a városunkban élők azonosságtudatát, kötödését lakóhelyünkhöz, mások számára pedig vonzóbbá teszik azt. Ezen kívül rendkívül jó hatással van az élsport a diáksportra és a szabadidősportra is, nem beszélve arról, hogy színesebbé teszi a város kulturális életét, kiváló és viszonylag olcsó szórakozási lehetőséget biztosít a helyiek számára.

8.3 Csak azok a sportszervezetek részesülhetnek támogatásban, amelyek az alábbi feltételeknek eleget tesznek:

- Önkormányzati támogatást csak a törvény szerint előírt formában működő sportszervezet kaphat.
- Az önkormányzat és a sportszervezetek támogatási megállapodást kötnek.
- A sportszervezetek a támogatás összegének felhasználásáról a támogatási megállapodásban meghatározott időpontig kötelesek tételesen elszámolni.
- Az a sportszervezet, amely nem tett eleget korábbi támogatásokra vonatkozó elszámolási kötelezettségének, az elszámolás teljes benyújtásáig és annak elfogadásáig további önkormányzati támogatásban nem részesülhet.
- Eleget tesznek adatszolgáltatási kötelezettségüknek az önkormányzat felé.
- A támogatott sportszervezetnek nem lehet köztartozása.

8.4 A támogatás felosztásánál az alábbi szempontok játszanak fontos szerepet:

- Az egyesületben évek óta stabil, kiemelkedően eredményes, céltudatos munka megléte,
- az utánpótlás-nevelési rendszer felépítettsége,
- az egyesület taglétszáma, főleg az utánpótlás korúak száma,
- versenyengedéllyel rendelkező igazolt versenyzőszáma,
- az edzők száma és végzettsége,
- a sportág ajkai hagyományai,
- a sportág hazai és nemzetközi eredményessége, népszerűsége,
- a sporttevékenység folytatásához szükséges létesítményháttér megléte,

- egyéni sportágakban a versenyek száma és az ezeken résztvevő sportolók száma,
- csapat sportágakban a bajnokságokban indított csapatok száma,
- az önkormányzati támogatáson kívüli szponzori háttér kiépítettsége,
- a mérkőzések, versenyek látogatottsága, népszerűsége,
- a médiák sportág iránti érdeklődése.

8.5 Az önkormányzati sporttámogatás kizárólag az alábbi költségekre használható fel:

- játékvezetői, versenybírói díjak fedezetére, egyéb versenyrendezési költségekre,
- a sportolók utazási-, szállás-, étkezési költségeire
- nevezési díjakra, szakszövetségi tagdíjakra,
- sportszerek, sportfelszerelések vásárlására,
- terembérleti és bérleti díjakra,
- játék- és versenyengedélyek, sportbiztosítások, sportorvos költségeire,
- tárgyi eszközök beszerzésére,
- irodai, ügyviteli, banki költségekre.

8.6 Fejlesztési lehetőségek

- *A közvetlenül kiosztott sporttámogatás emelése*
  Sarkalatos pont, hiszen ez nem kötelező önkormányzati feladat, míg elsőbbséget a kötelezően ellátandó feladatok finanszírozása élvez.
- *A pályázatokon elnyert támogatások pontos, negyedévenkénti kifizetése*
  A likviditási helyzet függvénye, elsőbbséget a kötelezően ellátandó feladatok élveznek.

9. A sportirányítás

A városi sportélet irányítója, az előterjesztések, tájékoztatók, beszámolók, határozati javaslatok előkészítője az önkormányzat keretein belül a Humán és Népjóléti Bizottság, amely

a) dönt a
   - a sportpályázatok meghirdetéséről, azok elbírálásának módjáról, és kedvezményezettek köréről
   - a költségvetés által nyújtott lehetőségeken belül támogatáskérelmek odaítéléséről

b) javaslatot tesz:
   - a sporttevékenységgel kapcsolatos költségvetési irányelvekre, tételekre, azok módosítására,
   - a sporttal összefüggő megállapodások, együttműködési szerződések megkötésére,
   - a sporttevékenység területén helyi kitüntetések adományozására, más kitüntetésekre való felterjesztésre, az önkormányzat előtt álló főbb sportfeladatok megoldására,
   - az éves rendezvényterv kiemelt sporteseményeire,
   - az önkormányzat kapcsolatrendszerének fejlesztésére a sport területén,
   - a sportkoncepcióból adódó aktuális feladatokra,
   - a sporttevékenység helyzetére vonatkozó felmérések, elemzések, beszámolók elkészítésére,

c) véleményezi:
   - a sporttevékenységgel összefüggő helyiség- és ingatlanhasznosítási javaslatokat, beruházási és felújítási javaslatokat,
   - sportintézmények alapító okiratok tervezeteit, az alapító okiratok módosítására szóló javaslatokat,
   - sportlétesítmények üzemeltetésével kapcsolatos javaslatokat,
   - a kiemelt jelentőségű önkormányzati sportrendezvények programját,
   - a szakterületre vonatkozó tájékoztatókat, beszámolókat, elemzéseket,

d) ellenőrzi:
   - a Képviselő-testület sporttevékenységgel kapcsolatos döntéseinek és rendezvénytervének végrehajtását.

A napi munkát a város által működtetett intézmény, a Nagy László Városi Könyvtár és Szabadidő Központ Sportcentruma sportszervezője koordinálja.

A hatáskörébe tartozó feladatokat a munkaköri leírása szabályozza.
Ő a kapcsolattartó más városokkal, ill. az országos szervezetekkel. Részt vesz többek között az iskolai-, a tömeg- és szabadidősport, valamint a versenysport eseményein, segíti a szervezőket. Figyelemmel kíséri a pályázatokat, szervezi a városi sportrendezvényeket.

A Sportintézmény négy szakfeladatkört lát el:

- a sportlétesítmény működtetését,
- a diáksport,
- a versenysport,
- a szabadidősport szervezését és lebonyolítását.

10. Testvérvárosi kapcsolatok kiterjesztése a sportra

Általánosságban kijelenthető, hogy a város sportszervezetei ugyan rendelkeznek nemzetközi kapcsolatokkal, ezen kapcsolatok – a kevés kivételtől eltekintve – esetlegesek, többnyire egy-egy eseményhez kötődnek. Sajnos a testvérvárosokkal nem alakultak ki szoros sportkapcsolatok. Ennek érdekében mindenképpen lépéseket kell tenni. A sportszakmai előnyökön túl számtalanszor bebizonyosodott, hogy a város külföldi kapcsolatépítésének egyik leghatékonyabb formája éppen a sport, s ez egyáltalán nem véletlen, hiszen a sport az a nemzetközi nyelv, amelyet a világ minden táján értenek. A különböző nemzetközi sportrendezvények mindig pozitív fogadtatásra találtak és találnak.

11. Sportmúlt…

Ajka sportmúltjának számtalan emléke van, amire büszkének kell lennünk.
Nem szabad, hogy a város régi és új sportrelikviái, emléktárgyai elkallódjanak, törekedni kell, hogy a több évtizedes sportmúlt értékeit, sikereit megőrizzük, mindezeket a város lakossága megismerhesse. Törekedni kell arra, hogy ezeket a relikviákat összegyűjtse, rendszerezze a város.
Az értékek megőrzése érdekében módot kell találni arra, hogy a sportfinanszírozás keretein belül megoldható legyen egy évenkénti városi kiadvány megjelentetése, mely tartalmazná valamennyi ajkai sportegyesület adatait, eredményeit.

12. Városrészek sportja

12.1. Ajkarendek

Nagyon népszerű a kispályás foci. Az általános iskola udvarán játssza mérkőzéseit a városi kispályás bajnokságban induló három csapat, népes szurkolótábor előtt.

Itt tartja edzéseit a Gyepesi Asztalitenisz SE (utánpótlás-nevelő egyesület)

12.2. Bakonygyepes

Helyi fiatalok résztvevői a városi kispályás bajnokságnak. Augusztusban rendezik a Gyepes Kupa kispályás tornát, melynek a döntője az augusztus 20-i rendezvények szerves része.

12.3. Tósokberénd

Az Ajka Kristály SE NB-I-ben szereplő tekései és a megyei I. osztályú labdarúgók szerepelnek a tósokberéndi sporttelepen. Az utánpótláskorú versenyzőkkel együtt több, mint 120-an versenyeznek ezen szakosztályokban. Itt zajlanak a városi tekebajnokság csapatversenyei, valamint az egyéni és a páros bajnokság. Szükséges az öltöző épület felújítása, valamint az odavezető út építése.

12.4. Padragkút

A városrészben működik az SK Ajka-Padragkút SE. Elsősorban utánpótlás-neveléssel foglakozik. A Bozsik Egyesületi Program egyik alközpontja, hiszen kitűnő minőségű létesítménnyel rendelkezik: füves labdarúgópálya lelátóval, tornacsarnok.
2012-ben alakította meg futball szakosztályát. A sportcsarnok cselgáncs versenyek helyszíne.
A városrész szórakoztató fórumává kívánja fejleszteni

12.5. Bódé-Csinger

A volt Videoton pálya szintén helyszíne a városi kispályás bajnokság mérkőzéseinek. Itt alakított ki dobócentrumot (Bódéi Dobó SK) Kulics János, ahol kalapácsvetést, súlylökést, diszkoszvetést oktat.

Fejlesztési lehetőségek

- valamennyi városrészben a meglévő létesítmények korszerűsítése, újak építése
- sportolási lehetőségek bővítése
- az aktívan sportolók létszámának növelése

13.Ajka sportjának jövőképe

- Minden ajkai polgárnak szabadideje eltöltése céljából lehetősége van sportolni és ebben változatos választási lehetőségek állnak rendelkezésére.
- Minden ajkai gyermek tud úszni, mire eléri a 10. életévét.
- Minden rászoruló ajkai gyermeknek, tanulónak lehetősége van egészségfejlesztő, felzárkóztató sportfoglalkozásokra járni.
- Minden ajkai iskolásnak van lehetősége diáksport versenyeken részt venni.
- Minden tehetséges ajkai fiatalnak lehetősége van tehetsége kibontakoztatására, s ehhez megfelelő szakmai háttér és létesítmények állnak rendelkezésre.
- Az Ajkán élő fogyatékosoknak lehetőségük van rendszeresen nekik megfelelő mozgási, sportolási lehetőségeket igénybe venni.
- Az ajkai idősebb korosztály tagjai életkoruknak megfelelő mozgási, sportolási lehetőségek között tudnak választani. Többen közülük, rendszeresen részt vesznek az egyesületük tevékenységi köréhez illő országos, nyugdíjas sportrendezvényeken, bajnokságokon.
- Az ajkai sportegyesületek hosszú távon tudják tervezni működésüket és kreatív kezdeményezéseikkel hozzájárulnak a Város színes sportéletéhez.
- A város polgárai színvonalas mérkőzések, érdekes sportrendezvények rendszeres látogatói a korszerű sportlétesítményekben.
- A városi sportolási lehetőségekről és sportrendezvényekről a város lakói könnyen és gyorsan jutnak információkhoz.

14. A sportkoncepció összegzése:

Az önkormányzat sportfeladatai ellátásának biztosítása érdekében sportkoncepciót alkot. Ebben meghatározza a sportfeladatok ellátásának támogatási formáit és így lehetőséget biztosít Ajka város polgárainak a sporthoz való jogaik gyakorlására.

I. A sportkoncepcióban az alábbi témakörök szakmai célkitűzéseit fogalmazza meg:

1. óvodai, iskolai sport, diáksport
2. utánpótlás-nevelés
3. szabadidősport
4. versenysport
5. gyógytestnevelés, sportegészségügy
6. sportfinanszírozás
7. sportlétesítmények, fejlesztések
8. sportirányítás
9. sportkapcsolatok
10. városrészek sportja

II. Az önkormányzat a helyi sport céljainak megvalósítása során hangsúlyos feladatának tekinti az alábbiakat:

a) A tanulóifjúság iskolarendszerű sportolási, testedzési feltételeinek megteremtését, támogatását, mely feladat megvalósításának színterei:
   - testnevelésórák
   - az iskolai sportszakkörök,
   - városi szintű diáksport versenyek.

b) A település polgárai számára a szabadidősport, a gyermek- és ifjúsági sport, a nők és családok sportjának, valamint a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok és fogyatékosok sportjának segítése, melynek módozatai:
   - az egészséges életmód kialakítása, valamint a fenti célok érdekében rendszeres sportolási lehetőségek megszervezése,
   - az önkormányzat éves költségvetéséből meghatározott feltételek mellett anyagi segítséget nyújt a rendszeres sportoláshoz.

c) A település területén működő sportegyesületek sportszakmai munkájának segítése, támogatása, melynek módozatai:
   - városi, megyei, országos, illetve nemzetközi sportversenyek szervezésének segítése,
   - önkormányzati tulajdonú sportlétesítmények kedvezményes, illetve támogatott használatának biztosítása,
   - az önkormányzat éves költségvetéséből támogatás biztosítása sportszervezetek számára, az érvényes sportkoncepció alapelvei szerint.

d) Az önkormányzat tulajdonában lévő sportlétesítmények sportszakmai igények alapján történő működtetése, karbantartása.

e) Az önkormányzat saját anyagi forrásának, valamint állami (pályázati) pénzeszközök bevonásának segítségével a meglévő sportlétesítmények fejlesztése.

f) Adottságainak megfelelően részvétel a nemzetközi sportkapcsolatokban, a város nemzetközi sportkapcsolatainak kialakításában.

g) Együttműködés a helyi, megyei és országos sportirányító szervekkel az önkormányzat sporttörvényből adódó feladatának ellátása érdekében, a sporttal foglalkozó helyi szervezetekkel való együttműködés, munkájuk segítése, a város sportkoncepciójának hatékony megvalósítása érdekében.

h) A város kulturális programjába és hagyományaiba illő sportrendezvények szervezése.

i) Lehetőségeihez mérten közreműködik a sportegészségügy területén a sportorvosi ellátás biztosításában.

III.

1.) Az önkormányzat a helyi sportfeladatok megvalósításában résztvevő önkormányzat tulajdonában lévő sportlétesítményeket működtető intézményeket, ellátandó sportfeladataik arányában támogatásban részesíti.

2.) Ajka város sportját meghatározó sportkoncepció megvalósítása érdekében az önkormányzat a mindenkori éves működési költségvetéséből sporttámogatást biztosít az alábbiak szerint:

- A város élsportjában és utánpótlás nevelésében kiemelkedő teljesítményt nyújtó sportszervezetek számára a megfelelően szakmai munkájuk és működőképességük érdekében anyagi támogatást biztosít. Az önkormányzat megállapodást köt az érintett sportszervezetekkel, melyben az ellátandó feladat arányában meghatározza a szakmai elvárásokat.
- A sporttámogatások sportszakmai célú felhasználását Ajka város Önkormányzata ellenőrzi.
- Az önkormányzat támogatja a város területén megrendezésre kerülő rendezvényeket.

3.) Az önkormányzat a város versenysportja érdekében a tulajdonában és működtetésében lévő sportlétesítmények vonatkozásában kedvezményes használatot biztosít a sportszervezetek számára.

Dátum……..

Schwartz Béla
polgármester

<u>Záradék:</u>

A képviselő-testület Ajka Város 2014-2019. Sportkoncepcióját **…….Kt.** határozattal fogadta el.

Dátum:…….

Schwartz Béla
polgármester